

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Lublinie
ul. Karłowicza 4, 20-027 Lublin

RIO.I.42.7.44.2023

Lublin, 1 grudnia 2023 r.

Pan Mariusz Szczepanik
Wójt Gminy Gościeradów
Gościeradów Ukazowy 61
23-275 Gościeradów Ukazowy

UCHWAŁA

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w sprawie opinii o projekcie uchwały Rady Gminy Gościeradów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie:

- Renata Giryłuk - przewodnicząca,
- Joanna Janik - członek,
- Dorota Cichoń - członek,

po analizie projektu uchwały Rady Gminy Gościeradów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej - na podstawie art. 19 ust. 2 w związku z art. 13 pkt 12 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) - uchwala, co następuje:

opiniuje się pozytywnie przedłożony projekt uchwały Rady Gminy Gościeradów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

UZASADNIENIE

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie został upoważniony - przepisami ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych - do wydawania opinii o przedkładanych, przez organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego, projektach uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Przedłożony zarządzeniem Nr 308/2023 Wójta Gminy Gościeradów z dnia 15 listopada 2023 r. projekt uchwały Rady Gminy Gościeradów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, wraz z dołączonymi objaśnieniami, wpłynął do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie 15 listopada 2023 r. (elektronicznie). 29 listopada 2023 r. (elektronicznie) wpłynęło sprostowanie projektu wpf, w związku z aktualizacją systemu Besti@.

Skład Orzekający dokonał analizy przedłożonego projektu uchwały, biorąc pod uwagę jego zgodność z prawem, w szczególności z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o

finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.), zapoznał się też z oceną projektu dokonaną przez Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń RIO.

Zgodnie z przepisami art. 230 ust. 3 ustawy o finansach publicznych regionalna izba obrachunkowa wydaje opinię o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalenia i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Na podstawie analizy danych wykazanych w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Skład Orzekający ustalił, co następuje:

1. Projekt wpf opracowano na lata 2024-2036. Integralną część prognozy finansowej stanowi prognoza kwoty długu, którą opracowano dla całego okresu jego spłaty.
2. Prognozowane na 2024 rok dochody i wydatki oraz przychody i rozchody budżetu są zgodne z kwotami ujętymi w projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok.
3. Według projektu wpf, uwzględniając planowaną emisję obligacji gminnych w kwocie 4.000.000 zł, a także spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 820.000 zł, dług na koniec 2024 roku wyniesie 9.072.500 zł. W roku 2025, oprócz spłat zadłużenia gminy w kwocie 560.000 zł, zaplanowano także przychody z tytułu kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji w kwocie 3.000.000 zł. Dług na koniec 2025 roku wyniesie 11.512.500 zł. W kolejnych latach gmina nie planuje zaciągania długu - od 2026 roku założono wyłącznie spłaty rat kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji z nadwyżek budżetu osiąganych w poszczególnych latach. Na koniec okresu objętego prognozą kwoty długu, tj. 2036 roku gmina planuje spłatę całości posiadanego zadłużenia.
4. W latach objętych wieloletnią prognozą finansową (2024-2036) planowane wielkości budżetowe zapewniają przestrzeganie zasady, o której mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych innymi aktualnie obowiązującymi ustawami.
Jednocześnie Skład Orzekający wskazuje na planowaną w 2024 roku nadwyżkę operacyjną (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w kwocie 1.617.006,43 zł, przy założeniu osiągania w następnych latach (2025-2031) nadwyżek operacyjnych w kwotach od 4.450.000 zł do 10.300.000 zł (w 2025 roku). Wielkości planowane w wieloletniej prognozie finansowej winny spełniać wymogi art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi powinna ona być realistyczna. Powody - w porównaniu do planu na 2024 rok - istotnego wzrostu dochodów bieżących w 2025 roku (o 7.620.197,45 zł) i spadku wydatków bieżących (o 1.062.796,12 zł), które stanowią podstawę ustalenia nadwyżki operacyjnej i dopuszczalnego wskaźnika obsługi długu nie zostały przedstawione w objaśnieniach do wpf.
5. W latach 2025-2036 gmina nie przekroczy dopuszczalnych prawem wskaźników spłat zaciągniętych zobowiązań określonych przepisami art. 243-244 ustawy o finansach publicznych, również po uwzględnieniu zmian wprowadzonych innymi aktualnie obowiązującymi ustawami. Skład Orzekający wskazuje, że prognozowany wskaźnik zadłużenia w roku 2026, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego

pierwszy rok prognozy, jest bliski prognozowanym dopuszczalnym wielkościom (różnica wynosi 0,14 punktu procentowego). Konieczne jest zatem stałe aktualizowanie i monitorowanie prognozy, by zaciągane zobowiązania wieloletnie miały zapewnione realne źródła sfinansowania.

W roku 2024 planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu gminy są wyższe o 5,88 punktu procentowego niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań, a zatem gmina nie spełni relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Przejdźciowo, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1964), relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w latach 2023-2025 może być niezachowana, w przypadku gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych.

Obliczona zgodnie z ww. zasadami planowana łączna kwota długu gminy do planowanych dochodów ogółem w 2024 roku wyniesie 28,87%, a zatem gmina spełnia warunek dotyczący limitowania zadłużenia w 2024 roku, w związku z modyfikacją reguł fiskalnych obowiązujących samorządy w latach 2023-2025.

Z zapisów art. 7 ust. 3 powołanej wyżej ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw wynika, że niezachowanie relacji ograniczającej wysokość spłaty zobowiązań nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych.

Należy zauważyć, że w treści załączonych do projektu uchwały objaśnień Wójt Gminy przywołał ww. przepisy oraz wskazał, że "Na lata 2024-2036 założono stopniowy wzrost dochodów wynikający z nowo powstałych podmiotów, które będą płacić podatek od nieruchomości. Planowany jest wzrost podatku od nieruchomości z farmy wiatrowej. Wzrost tych dochodów jest niewielki i nie daje stabilizacji finansowej. Gmina musi podjąć działania mające na celu wzrost dochodów bieżących lub spadek wydatków bieżących. Obecnie sytuacja finansowa nie zagraża realizacji zadań nałożonych na jednostkę samorządu terytorialnego, ale trzeba monitorować poziom wydatków bieżących" (str. 1-2). Z objaśnień wynika także, że "Planowane jest ograniczanie wydatków bieżących w związku z ubytkiem dochodów bieżących w 2021, 2022 i 2023 roku, co wpływa na zachwianie równowagi budżetu, ponieważ znacznie rosną wydatki bieżące głównie na oświatę, gospodarkę odpadami komunalnymi oraz pracami remontowymi związanymi z naprawą stanu dróg gminnych i wewnętrznych i ich utrzymaniem. Ponadto w 2024 roku znacznie wzrosną ceny energii i gazu. Podjęcie tych działań jest niezbędne celem ustabilizowania sytuacji finansowej gminy".

Skład Orzekający zastrzega, że opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową gminy Gościeradów. W przypadku wystąpienia nowych, nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa gminy może ulec zmianie. Podkreślić także należy konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania finansami gminy ze względu na zachodzące zmiany uwarunkowań społeczno-ekonomicznych zwiększające ryzyko prowadzenia gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

W tym stanie faktycznym i prawnym Skład Orzekający postanowił zaopiniować pozytywnie projekt uchwały Rady Gminy Gościeradów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Od niniejszej uchwały przysługuje Wójtowi Gminy Gościeradów prawo odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Renata Gryluk